

Prehľad udalostí na piatok 22. mája	2
Agentúrne spravodajstvo, TASR, 22. 5. 2026, 6:30	
Ženy vo vede – ZVEDAVÉ DEBATY – Levoča	6
Online, eraportal.sk, 22. 5. 2026, 7:54	
V Česku zomrel chlapec na záškrt, nebol zaočkovaný. Celú rodinu izolovali	7
Online, spravy.pravda.sk, 22. 5. 2026, 12:02	
Zúčastnili sme sa Street Law Moot Courtu na Právnickej fakulte UPJŠ	7
Online, poradna-prava.sk, 22. 5. 2026, 12:13	
Centrum právnej pomoci sa prihovára študentom práva a expanduje už aj do Českej republiky	8
Online, centrumpravnejpomoci.sk, 22. 5. 2026, 13:25	
Most ponad Triedu SNP je opravený, uľahčí presun pacientov	9
Online, kosiceonline.sk, 22. 5. 2026, 14:38	
Správy zo západného Slovenska	9
Rozhlas - Rádio Regina (západ), Správy zo západného Slovenska, 22. 5. 2026, 15:00	
Zrekonštruovaný most zo sedemdesiatych rokov minulého storočia je opäť v prevádzke. Prioritou je záchrana pacienta	9
Online, unlp.sk, 22. 5. 2026, 15:49	
Exotické motýle spestria návštevu Botanickej záhrady UPJŠ v Košiciach	10
Online, ssn.sk, 22. 5. 2026, 15:57	
Košice navštívil britský paleontológ	12
Televízia - STVR 24, Správy RTVS z regiónov, 22. 5. 2026, 17:44	
ČERVENÁK ANDREJ *1932 †2012	12
Online, rusyn.sk, 22. 5. 2026, 18:22	
Botanickú záhradu opäť spestria exotické motýle	15
Online, kosiceonline.sk, 22. 5. 2026, 18:40	
Záhada zatvorenej jaskyne	16
Televízia - Markíza, Televízne noviny, 22. 5. 2026, 19:23	
MEDI NOVINY - zdravotnícke spravodajstvo - MEDI Noviny 23. 05. 2026 (AĎ)	17
Online, tvdoktor.sk, 23. 5. 2026, 5:02	
Z nemocnice rovno medzi bezdomovcov. Mladá lekárka zachraňuje životy a odkazuje, že tituly ju nelákajú	19
Online, forbes.sk, 23. 5. 2026, 11:00	
Správy	21
Rozhlas - Rádio Slovensko, Správy, 23. 5. 2026, 11:00	
Portréty	21
Rozhlas - Rádio Regina (východ), Portréty, 24. 5. 2026, 15:05	
Aktuálne :24	21
Televízia - STVR 24, AKTUÁLNE :24, 24. 5. 2026, 18:00	
TETANUS NIE JE CHOROBA MINULOSTI, UPOZORŇUJÚ ODBORNÍCI	21
Tlač, Trnavské noviny, 25. 5. 2026	
Ovocinári z Dubovice pri Sabinove sú presvedčení, že jelenej zveri je v ich lokalite priveľa: Poľovníci tvrdia, že robia, čo môžu	22
Online, lesmedium.sk, 25. 5. 2026, 5:19	

Prehľad udalostí na piatok 22. mája [📅](#)

📅 22. 5. 2026, 6:30, Zdroj: **TASR**, Vydavateľ: **Tlačová agentúra Slovenskej republiky**, Sentiment: **Neutrálny**, Téma: **Univerzitné spolky, organizácie a médiá**, Kľúčové slová: **Medipark**

Prehľad udalostí na piatok 22. mája

E - mail: domred@tasr.sk, tel.: +421 2 59 21 04 58

dispecing@tasr.sk

Technická podpora: 0905/505 721

08.00 Májová kvapka krvi agrozortu

- piata kvapka krvi na Ministerstve pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR v spolupráci s Národnou transfúznou službou SR

Bratislava, MPRV SR, Dobrovičova 12

08.10 Stretnutie zástupcov Prešovského samosprávneho kraja a Komisie Európskeho výboru regiónov SEDEC

Predstavenie možnosti prepájania vzdelávania a inklúzie v téme podpory marginalizovaných komunit a boja proti chudobe.

08.10 h - Študijná návšteva ZŠ Podsadek a Komunitného centra

Stará Ľubovňa, Podsadek č. 140 a č. 1145

09.20 h - Študijná návšteva SŠ Jarmočná

Stará Ľubovňa, Jarmočná č. 108

- prezentácie, prednášky, diskusie

11.00 h - Prehliadky SŠ Jarmočná,

stredoškolský kampus ako príklad dobrej praxe

11.30 h - Tlačová konferencia

Stará Ľubovňa

09.00 Brífing Inštitútu aplikovanej ekológie Daphne a mestskej časti Bratislava - Petržalka

Téma: Podujatie Biobranie ukáže prekvapivú rozmanitosť petržalskej prírody

Informovať budú prvá zástupkyňa starostu m. č. Bratislava - Petržalka Iveta Jančoková, špecialistka envirovýchovy a koordinátorka Biobrania Jana Menkynová, vedkyňa Anna Bérešová a vedec Adrián Purkart

Bratislava, Veľký Draždiak

GPS: 48°06'24.6"N 17°06'38.9"E

text, zvuk

09.00 Odborná diskusia združenia Slovenská klimatická iniciatíva

Téma: Verejné budovy ako motor energetickej bezpečnosti – vieme znižovať spotrebu tam, kde je najväčšia?

Bratislava, Bistro St. Germain, Páričkova 18

09.00 Bentonovci v INPALe - seminár v rámci návštevy britského paleontológa Michaela Jamesa Bentona

Téma: Moderné metódy štúdia makroevolučných procesov a výučby paleontológie a geológie na University of Bristol

Košice, **Medipark**, 8. poschodie, Trieda SNP 1

10.00 TK o ukončení výskumného projektu Disconnect

Téma: Výsledky druhej vlny epidemiologického výskumu osamelosti a sociálnej izolácie realizovaného Katedrou psychológie Filozofickej fakulty UK v Bratislave a pripravované podujatie RECONNECT - Festival prepojenia

Informovať budú Daniel Gerbery, Hana Celušáková a Michal Hajdúk

Bratislava, UK, Filozofická fakulta, areál, priestory UniverSaal, Gondova č. 2, vstup z Fajnorovho nábrežia č. 2

text, zvuk

10.00 TK strany Sloboda a Solidarita

Téma: Papalášizmus na ministerstve: Státisíce pre vyvolených.

Informovať bude poslankyňa Národnej rady SR za SaS Martina Bajo Holečková, tímlíder SaS pre kultúru René Parák a poslanci NR SR za SaS.

Bratislava, Liberálny dom, Priemyselná č. 8

10.00 Láskavá Stupava - susedský festival (22. - 23. mája)

- remeselné trhy, umelecké workshopy, koncerty, detské dielne, športové hry

Stupava

text

10.00 Tradičné umelecké remeslá (22. - 24. mája)

Medzinárodné stretnutie remeselníkov

- výstava Tupeskej keramiky (KSC Fontána, foyer)

Piešťany, mestský park, pri aleji

text

10.00 TK zástupcov spoločnosti Volvo Car Košice

Téma: Súčasný stav výstavby závodu a nové aktuálne informácie o projekte

09.00 h - povinné bezpečnostné školenie (Kontajner 1)

09.30 h - presun do obrábacej haly

10.00 h - TK

10.45 h - prehliadka lisovne, karosárne a školiaceho centra

Košice, Volvo Car, Valalíky 358

text, zvuk, foto

10.30 TK mimoparlamentnej strany Demokrati

Téma: Pán Danko, budete niešť zodpovednosť za tento tunel Tomáša Tarabu?

Informovať budú podpredsedovia strany Michal Kiča a Juraj Šeliga

Bratislava, centrála Demokratov, Miletičova č. 21

10.30 Uvedenie do prevádzky zrekonštruovaného mosta Ipeľská - Trieda SNP 1 za účasti ministra zdravotníctva SR Kamila Šaška

Košice, most Ipeľská - Trieda SNP č. 1, areál UNLP

text, zvuk

10.45 Stretnutie exprezidenta SR Rudolfa Schustera s exprezidentom ČR Milošom Zemanom

10.45 h - Príchod bývalého prezidenta ČR Miloša Zemana

- stretnutie s bývalým prezidentom SR Rudolfom Schusterom a primátorom mesta Medzev Radoslavom Gedeonom

Medzev, Šugovský Hámor

12.15 h - Príchod M. Zemana. Sprevádza R. Schuster

Košice, Hlavné námestie

- návšteva Katedrály svätej Alžbety Durínskej

- stretnutie s košickým arcibiskupom metropolitom Mons. Bernardom Boberom

Košice

13.00 h - Návšteva Prezidentskej knižnice

Košice, Východoslovenská galéria, Hlavná č. 27

11.00 TK Slovenskej národnej strany

Téma: Zákon o ochrane zdravia - obmedzenie fungovania kozmetičiek.

Informovať bude poslanec Národnej rady SR za SNS Adam Lučanský

Bratislava, NR SR, tlačová miestnosť, Námestie A. Dubčeka č. 1

text, zvuk

11.00 TK Kreatívneho inštitútu Trenčín

Téma: Predstavenie programu Európskeho kultúrneho leta, ktoré sa tento rok koná v rámci projektu Trenčín 2026 - Európske hlavné mesto kultúry

Informovať budú primátor mesta Trenčín Richard Rybníček, riaditeľ projektu Trenčín 2026 Stanislav Krajčí, riaditeľ Trenčianskeho múzea Peter Martinisko, kurátorky výstavy Globálna rovnosť a pohostinnosť (neplatné idey?) Ilona Németh a Edit András a kurátor projektu Zelená línia Oto Hudec

Trenčín, Trenčiansky hrad, kasárne

text, zvuk

12.00 Obed prezidenta SR Petra Pellegriniho s poslancami Európskeho parlamentu

- fototermin

Bratislava, Prezidentský palác, vstup do paláca je najneskôr do 11.45 h

14.00 Kiraton 4 (22. - 23. mája)

24-hodinový hackaton Krajskej inovačnej rozvojovej agentúry

Téma: Trnavský kraj ako domov pre talent

Trnava, Malý Berlín, Štefánikova 4

15.00 Ružinovský vínný park (22. - 23. mája)

Bratislava, Park Andreja Hlinku

text

15.00 TK predsedu Banskobystrického samosprávneho kraja Ondreja Luntera, prezidenta Policajného zboru Jany Maškarovej a riaditeľa IPčka Mareka Madra

Téma: SOS skupina zachytila desiatky vážnych prípadov agresívneho správania. Doterajšie výsledky a spolupráca aktérov, vrátane Polície SR

Banská Bystrica, Úrad BBSK, zasadačka č. 306, Námestie SNP č. 23

text, zvuk

16.00 Svätourbanské zoborské slávnosti 2026 (22. - 24. mája)

Nitra, pred penziónom ARTin, Svätourbanská 37

text, foto

16.30 Expedícia Barborská cesta 2026 - odovzdávanie certifikátov

Certifikáty za absolvovanie kurzu pohybových aktivít v prírode pre žiakov stredných škôl odovzdá primátor mesta Ján Nosko

Banská Bystrica, radnica, Námestie SNP 1

17.00 Tváre mesta - odovzdanie ocenení mesta Prievidza

Odovzdanie ocenení mesta - Čestné občianstvo, Cena mesta, Cena primátora mesta a Prievidzský anjel

Prievidza, Dom kultúry, Františka Madvu 11

text

17.00 Svetlo v tme - inkluzívna módna prehliadka

Na tvorbe modelov sa podieľajú ľudia so zdravotným znevýhodnením z občianskeho združenia Usmej sa na mňa

Košice, Kulturpark, Kukučínova 2

text

17.00 Balašova pieseň - spomienkové podujatie

17.00 h - položenie vencov k Pamätnej tabuli Valentína Balašu

17.15 h - prehliadka historickej expozície so zameraním na obdobie bitky pri Moháči (1526)

Modrý Kameň, SNM, Múzeum bábkarských kultúr a hračiek

17.00 Ladenie mesta: Performatívna situácia pre 300 nástrojov a jedno mesto

Zvuková partitúra kolektívu združenia ooo

Trenčín, ulice mesta a Hviezdoslavovo námestie

18.00 SLOVO aleBO huDBA - festival (22. - 24. mája)

Téma aktuálneho ročníka: Odhodlanie

Banská Štiavnica, Art Cafe, Akademická 2

text

Prehľad kultúrnych udalostí vychádza v domácom a easy servise o 17.00 h

Informácie o očakávaných udalostiach nájdete aj v aplikácii TASR Kalendárium na adrese kalendarium.tasr.sk

vgr lt

Autor: LT

Ženy vo vede – ZVEDAVÉ DEBATY – Levoča [↗](#)

📅 22. 5. 2026, 7:54, Zdroj: eraportal.sk [↗](#), Sentiment: **Positívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **rektor Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, UPJŠ, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Lekárska fakulta UPJŠ**

Dosah: **162 GRP: 0,00 OTS: 0,00 AVE: 61 EUR**

Ženy vo vede – ZVEDAVÉ DEBATY – Levoča

Začiatok: 26. 05. 2026 18:00

Koniec: 26. 05. 2026 19:30

Typ podujatia: Diskusia

Organizátor: NCP VaT pri CVTI SR, Bratislava

Miesto konania: Divadlo Mestského kultúrneho strediska v Levoči, Námestie Majstra Pavla 54, 054 01 Levoča

Štát: Slovensko

Odkaz: <https://vedanadosah.cvtisr.sk/podujatie/zeny-vo-vede-zvedave-debaty-levoca/>

Zvedavé debaty. Zdroj: <https://vedanadosah.cvtisr.sk>

Zvedavé debaty tentoraz zavítajú do Levoče 26. mája 2026 o 18:00 a prinesú stretnutie s tromi vedkýňami. Tie sa venujú oblastiam, ktoré zásadne formujú budúcnosť, a to fungovaniu mozgu, výskumu rakoviny a novým energetickým technológiám. Spája ich zvedavosť a výskum s reálnym dosahom na spoločnosť.

Mozog, nádorové bunky, batérie budúcnosti. Tri svety, ktoré sa môžu zdať vzdialené, no spája ich jedna otázka: Ako rozumieme svetu a ako ho vieme meniť? Povieme si, čo dnes vieme o ľudskom mozgu, ako sa menia prístupy v boji s rakovinou a aké technológie môžu formovať budúcnosť. Budeme hovoriť aj o tom, čo priviedlo naše hostky k vede, čo ich v nej poháňa a prečo ich stále fascinuje.

V Divadle Mestského kultúrneho strediska v Levoči nás čaká večer o vede, ktorá vzniká na slovenských pracoviskách a mení spôsob, ako vnímame svet okolo seba. Otvoríme tému rodovej rovnosti vo vede, konkrétne ako sa rod premieta do vnímania autority, ale aj tému kariérnych možností či každodennej praxe vo vedeckom prostredí. Večer je určený pre všetkých, ktorých zaujíma, ako vzniká poznanie a kam nás môže doviesť zvedavosť.

Diskutujúce:

prof. MUDr. Zuzana Gdovinová, CSc., FESO, FEAN, odborníčka v oblasti ochorení nervového systému

Uznávaná slovenská neurologička vyštudovala všeobecné lekárstvo na Lekárskej fakulte **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (UPJŠ)** v Košiciach. V roku 2012 získala titul profesorky na Univerzite Karlovej v Prahe. Dlhodobo pôsobí ako prednostka Neurologickej kliniky **Lekárskej fakulty UPJŠ** a Univerzitnej nemocnice Louisa Pasteura v Košiciach, kde vybudovala pracovisko s medzinárodným renomé. Vo svojej vedeckej práci sa venuje najmä cievny mozgovým príhodám, neurodegeneratívnym a demyelinizačným ochoreniam či výskumu demencie.

Je autorkou alebo spoluautorkou takmer 200 vedeckých publikácií s vysokým citačným ohlasom. Pôsobila ako hosťujúca docentka na Univerzite v Gröningene v Holandsku. V súčasnosti je prezidentkou Slovenskej neurologickej spoločnosti a aktívnou členkou viacerých medzinárodných odborných organizácií. Za svoju prácu získala niekoľko prestížnych ocenení vrátane titulov Fellow of European Stroke Organisation a Fellow of European Academy of Neurology, ako aj Ceny za vedu a techniku či ocenenia ESET Science Award, ocenenie The Spirit of Excellence Award od Angels ESO initiative a z rúk ministra zdravotníctva SR si prevzala ocenenie s názvom Môj doktor, cenu patientskej organizácie.

V detstve sa súťažne venovala krasokorčuľovaniu, celý život rada lyžuje a v posledných rokoch hrá golf. Má rada akúkoľvek hudbu, najviac však vážnu hudbu a džez, a preto pravidelne navštevuje koncerty a divadlo, hlavne operné predstavenia a balet.

PharmDr. Radka Michalková, PhD., výskumníčka v oblasti experimentálnej onkofarmakológie

Mladá nezávislá vedecká pracovníčka pôsobí v Ústave farmakológie Lekárskej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika**. Vo svojom výskume sa zameriava na experimentálnu onkofarmakológiu s osobitným dôrazom na mechanistické profilovanie bioaktívnych malých

molekúl, multidrogoú rezistenciu a modely prispievajúce k lepšiemu pochopeniu nádorového mikroprostredia. Medzi jej hlavné prínosy patrí poskytovanie experimentálne podložených dôkazov o účinkoch prírodných zlúčenín a ich derivátov, ako aj identifikácia translačne relevantných možností kombinovanej liečby so štandardnou terapiou.

V roku 2022 získala Cenu **rektora Univerzity Pavla Jozefa Šafárika** a bola nominovaná na ocenenie ESET Science Award a L'Oréal – UNESCO Pre ženy vo vede. Aktívne sa zapája do medzinárodných spoluprác a výskumných mobilných programov, čím prispieva k prenosu poznatkov a štandardizácii metodík. Zároveň pôsobí ako Reviewing Editor pre Springer Nature. K jej záľubám patrí cestovanie, varenie a jazyky.

doc. RNDr. Andrea Straková Fedorková, PhD., fyzikálna chemička

Vo svojej vedeckej práci sa špecializuje na vývoj a charakterizáciu nových materiálov pre energetické aplikácie, pričom jej hlavným pilierom je výskum inovatívnych batériových systémov, najmä lítium-sírných batérií. Tie sú považované za kľúčovú technológiu budúcnosti pre elektromobilitu a skladovanie energie z obnoviteľných zdrojov vďaka ich potenciálu dosiahnuť vyššiu hustotu energie pri nižších výrobných nákladoch. V rámci výskumu sa venuje nielen syntéze nových typov elektród a elektrolytov, ale aj hľadaniu ekologickejších riešení a recyklácii batériových komponentov. Jej prínos k vedeckému pokroku bol ocenený prestížnym titulom laureátky L'Oréal – UNESCO Pre ženy vo vede a jej expertízu reflektuje aj bohatá medzinárodná spolupráca na projektoch. Okrem špičkového výskumu sa aktívne venuje pedagogickej činnosti, kde prepája akademickú pôdu s priemyslom. Je autorkou šiestich medzinárodných patentov.

CVTI SR pripravuje pre rok 2026 v rámci vedecko-popularizačných aktivít exkluzívne moderované podujatia s názvom „ZVEDAVÉ DEBATY“ so slovenskými vedkyňami a vedcami s cieľom čo najatraktívnejším spôsobom informovať o vede. Moderované podujatia sa uskutočnia v krajských mestách v priestoroch našich krásnych knižníc. Štartovacie podujatie sa uskutočnilo v roku 2025 v Krajskej knižnici P.O. Hviezdoslava v Prešove pri príležitosti výnimočného Týždňa slovenských knižníc a Medzinárodného dňa žien. Viac o predošliých podujatiach sa odzvieta v sekcii Zvedavé debaty.

Zdroj: <https://vedanadosah.cvtisr.sk>, zverejnené: 22.5.2026; autor: rup

V Česku zomrel chlapec na záškrt, nebol zaočkovaný. Celú rodinu izolovali [✉](#)

📅 22. 5. 2026, 12:02, Zdroj: spravy.pravda.sk [✉](#), Vydavateľ: OUR MEDIA SR a. s., Autor: TASR, Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ, LF UPJŠ
Dosah: 93 210 GRP: 2,07 OTS: 0,02 AVE: 1022 EUR

V Česku zomrel chlapec na záškrt, nebol zaočkovaný. Celú rodinu izolovali

Nezaočkovaný predškolač z Ostravska zomrel po ochorení na záškrt. Informáciu pre portál iDnes.cz potvrdil v piatok hovorca Krajskej hygienickej stanice Moravskosliezskeho kraja Aleš Kotrla.

Infektologička Ingrid Urbančíková liečila 4-ročného pacienta s tetanom. Ako vyzerá choroba, o ktorej si mnohí myslia, že patrí do minulosti?

Video

doc. MUDr. Ingrid Urbančíková, PhD., MPH infektologička a epidemiologička z Ústavu epidemiológie **LF UPJŠ** Košice, vysvetľuje, ako sa prejavoval tetanus u 4-ročného neočkovaného pacienta, ktorého liečila v roku 2017. / Zdroj: Katarína Ondrejovičová

Výskyt záškrtu je v Česku zriedkavý a hygienici vyzývajú rodičov na kontrolu očkovania u detí. „Ochorenie sa vyskytlo u maloletého nezaočkovaného chlapca predškolského veku. Na základe tejto choroby boli v rodine nariadené protiepidemické opatrenia. Celá rodina bola hospitalizovaná na klinike infektológie Fakultnej nemocnice v Ostrave a preliečená antibiotikami, v školskom kolektíve boli nariadené protiepidemické opatrenia,“ uviedol Kotrla.

Riziko pre verejnosť je podľa neho veľmi nízke. Hygienická služba zareagovala okamžite, dohľadala všetky kontakty a tím zabezpečila, aby sa ochorenie nešírilo ďalej.

Diftériu alebo záškrt, historicky nazývaný aj krup, spôsobujú baktérie *Corynebacterium diphtheriae*, ale naplno sa choroba rozvinie len vtedy, ak ide o kmene produkujúce jed (toxín). Ide o vysoko nákazlivé ochorenie, ktoré napríklad v Afrike stále zabíja tisíce ľudí ročne, v Česku je však veľmi zriedkavé. Desiatky rokov sa tam nevyskytovalo vôbec alebo len ojedinele. V poslednom čase však pacientov opäť pribúda, dodáva iDnes.cz.

Autor: TASR

Zúčastnili sme sa Street Law Moot Courtu na Právnickej fakulte UPJŠ [✉](#)

📅 22. 5. 2026, 12:13, Zdroj: poradna-prava.sk 📄, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ, Právnická fakulta UPJŠ**
Dosah: 19 GRP: 0,00 OTS: 0,00 AVE: 30 EUR

Zúčastnili sme sa Street Law Moot Courtu na **Právnickej fakulte UPJŠ**

Pridané: 4. mája 2026

Dňa 29. 04 2026 sa naša kolegyňa, advokátka Vanda, zúčastnila druhého ročníka Stredoškolského Street Law Moot Courtu, ktorý sa uskutočnil na pôde **Právnickej fakulty UPJŠ** v Košiciach a organizovalo ho Pracovisko právnych kliník.

Podujatie nadväzuje na úspešný koncept Street Law, ktorého cieľom je približovať právo stredoškólakom interaktívnou a zážitkovou formou. Vyvrcholením programu je simulované súdne pojednávanie, v rámci ktorého si študenti môžu vyskúšať praktickú aplikáciu právnych vedomostí pred odborným senátom.

Vanda pôsobila ako členka senátu, ktorý hodnotil kvalitu argumentácie, právne vystupovanie a pripravenosť jednotlivých súťažných tímov. Svojimi odbornými skúsenosťami z právnej praxe prispela k profesionálnej úrovni podujatia a férovému hodnoteniu výkonov súťažiacich.

Podujatie opäť potvrdilo význam prepájania právnej praxe so vzdelávaním mladej generácie a rozvíjania schopností kritického myslenia, právnej argumentácie a občianskej angažovanosti.

Víťazným tímom srdečne blahozeláme a ďakujeme organizátorom za pozvanie. Tešíme sa na ďalšie iniciatívy podporujúce právne vzdelávanie mladých ľudí.

Ďalšie aktuality

Centrum právnej pomoci sa prihovára študentom práva a expanduje už aj do Českej republiky 📄

📅 22. 5. 2026, 13:25, Zdroj: centrumpravnejpomoci.sk 📄, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, UPJŠ, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Právnická fakulta UPJŠ**
Dosah: 206 GRP: 0,00 OTS: 0,00 AVE: 69 EUR

Centrum právnej pomoci sa prihovára študentom práva a expanduje už aj do Českej republiky

Vytvorené: 22. máj 2026

Aktualizované: 22. máj 2026

Aj v tomto roku sa Centrum právnej pomoci zapojilo do prezentačných dní na právnických fakultách, ktoré vytvárajú priestor na osobné stretnutia so študentmi, diskusiu o odborných stážach, ale aj o možnostiach budúceho pracovného uplatnenia po ukončení štúdia.

Dňa 5. mája 2026 sa Centrum právnej pomoci zúčastnilo 10. ročníka podujatia „Deň kariéry 2026“, organizovaného **Univerzitou Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Centrum na podujatí reprezentovali JUDr. František Gábor, JUDr. Ivan Kolečava a JUDr. Monika Šmídtová Miháľová. Študentom priblížili činnosť Centra nielen z pohľadu poskytovania právnej pomoci ľuďom v materiálnej núdzi, ale aj ako perspektívneho zamestnávateľa pre budúcich absolventov práva.

Následne, 13. mája 2026, sme prezentovali činnosť Centra právnej pomoci na podujatí „Deň príležitostí 2026“ na Právnickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Kolegovia z bratislavskej a nitrianskej kancelárie spolu s riaditeľkou Centra JUDr. Annou Peťovskou, PhD., boli študentom k dispozícii takmer v priebehu celého dňa. Súčasťou podujatia bola aj informačná prednáška o činnosti Centra a podmienkach stáže, kde mali študenti možnosť dozvedieť sa ešte viac o našej práci.

Teší nás, že záujem študentov o Centrum právnej pomoci každoročne rastie. Svedčí o tom aj skutočnosť, že o odbornú prax prejavili záujem aj študenti Masarykovej univerzity v Brne. Na základe tejto iniciatívy bola medzi Právnickou fakultou Masarykovej univerzity v Brne a Centrom právnej pomoci v týchto dňoch uzavretá Zmluva o spolupráci, ktorá upravuje podmienky výkonu odbornej praxe pre študentov zo Slovenska. K piatim memorandovým spoluprácam so slovenskými právnickými fakultami tak pribudla ďalšia, ktorá poslanie a činnosť Centra právnej pomoci rozširuje aj za hranice Slovenskej republiky. Priamo na mieste o odbornú prax, konkrétne v KCPP Košice, prejavila záujem jedna študentka.

Pozrite si fotografie z týchto akcií:

Právnická fakulta UPJŠ Košice - Deň kariéry 2026

PrF UK Bratislava - Deň príležitostí 2026

Podpis Zmluvy o spolupráci s Právnickou fakultou Masarykovej univerzity Brno

Most ponad Triedu SNP je opravený, uľahčí presun pacientov 🔗

📅 22. 5. 2026, 14:38, Zdroj: [kosiceonline.sk](#) 🔗, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **vedenie UPJŠ OR vedenie Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, UPJŠ, Lekárska fakulta UPJŠ**

Dosah: 3 223 GRP: 0,07 OTS: 0,00 AVE: 286 EUR

Most ponad Triedu SNP je opravený, uľahčí presun pacientov

Obnova si vyžiadala viac ako dva milióny eur.

Rekonštrukcia mosta ponad Triedu SNP v areáli Univerzitnej nemocnici L. Pasteura (UNLP) v Košiciach sa skončila. Most medzi nemocničným areálom a pracoviskom na Ipeľskej ulici slúži najmä na transport pacientov z heliportu. Obnova si vyžiadala 2,1 milióna eur z kapitálových výdavkov ministerstva zdravotníctva.

„Je obrovský rozdiel, či sanitka z vrtuľníka pacienta preniesie veľmi rýchlo cez jeden most, alebo musí prejsť cez tri svetelné križovatky, štvorprúdovú cestu, električkovú trať, kde, samozrejme, hrozí obrovské množstvo kolízií,“ uviedol minister Kamil Šaško.

Most zo 70. rokov bol od septembra 2021 uzatvorený po tom, ako ho odborný posudok označil za nespôsobilý na používanie pre zatekanie vody a poškodenie konštrukcie.

Televízia Košice Spravodajstvo

x

Okrem rýchleho presunu pacientov z heliportu do nemocnice most slúži aj na **vedenie** vysokonapäťových káblov zabezpečujúcich napájanie nemocnice elektrickou energiou.

„Táto rekonštrukcia bola nevyhnutná pre zvýšenie kvality poskytovanej zdravotnej starostlivosti a hlavne pre vyšší fyzický aj psychický komfort pri presune pacientov nielen k nám do UNLP, ale aj do našich partnerských nemocníc, do Východoslovenského ústavu srdcových a cievnych chorôb a Detskej fakultnej nemocnice Košice,“ uviedol riaditeľ UNLP Ľuboslav Beňa.

Obnovené prepojenie ocenila aj **Lekárska fakulta UPJŠ**.

Zdroj: TASR

Autor: Triedu Snp

Správy zo západného Slovenska 🔗

📅 22. 5. 2026, 15:00, Relácia: **Správy zo západného Slovenska**, Stanica: **Rádio Regina (západ)**, Vydavateľ: **Slovenská televízia a rozhlas**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika**

Dosah: 11 836 GRP: 0,26 OTS: 0,00 AVE: 353 EUR

[strojový prepis] ...Na pôde **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** vzniklo historicky prvé slovenské výskumné pracovisko zamerané na paleobiológiu. Nové centrum interaktívnej paleobiológie bude súčasťou tamojšieho Technologického a inovačného parku...

Zrekonštruovaný most zo sedemdesiatych rokov minulého storočia je opäť v prevádzke. Prioritou je záchrana pacienta 🔗

📅 22. 5. 2026, 15:49, Zdroj: [unlp.sk](#) 🔗, Autor: **Ladislava Šustová**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **vedenie UPJŠ OR vedenie Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Peter Jarčuška, UPJŠ, Lekárska fakulta UPJŠ**

Dosah: 2 915 GRP: 0,06 OTS: 0,00 AVE: 263 EUR

Zrekonštruovaný most zo sedemdesiatych rokov minulého storočia je opäť v prevádzke. Prioritou je záchrana pacienta

Mostný objekt, ktorý bol súčasťou plánovej výstavby nemocničného komplexu koncom 70-tych rokov 20. storočia je opäť v prevádzke. Pred piatimi rokmi ho **vedenie** nemocnice pre zistené závažné technické nedostatky uzatvorilo. Dnes ho Univerzitná nemocnica L. Pasteura Košice (UNLP) uviedla do prevádzky symbolickým prejazdom sanitného vozidla od heliportu do nemocničného komplexu za účasti ministra zdravotníctva SR Kamila Šaška.

Desiatky rokov spájal nemocničný areál súčasnej Univerzitnej nemocnice L. Pasteura Košice (UNLP) na Triede SNP 1 s areálom na Ipeľskej ulici, ktorý bol technickou základňou nemocničného komplexu. Koncom roka 2009 v areáli na Ipeľskej uviedli do prevádzky nový heliport leteckej záchranej služby. Odvtedy bol most primárne určený na prepravu pacientov z heliportu do nemocnice, kde zaváža každá sekunda.

V septembri 2021 však **vedenie** nemocnice pristúpilo k uzatvoreniu mosta pre jeho nevyhovujúci technický stav. Most bol následne na základe posudku označený za nespôsobilý na využívanie z dôvodu degradácie konštrukcie a zatekaniu vody.

Degradácia mosta mohla spôsobiť haváriu, UNLP našla riešenie

Okrem rýchleho presunu pacientov z heliportu do nemocnice most slúži aj na **vedenie** vysokonapäťových káblov zabezpečujúcich napájanie nemocnice elektrickou energiou. Zároveň vedie ponad dôležitú a mimoriadne vyťaženú dopravnú tepnu mesta Košice – štvorpruhovú cestnú komunikáciu a električkovú trať s dvomi koľajnicami.

Jeho prehĺbujúca sa degradácia mohla viesť k havárii, preto súčasné **vedenie** UNLP pristúpilo k investičnému zámeru – k rekonštrukcii a obnove mostného objektu Ipeľská – Trieda SNP 1.

Oprava mosta stála vyše 2,1 mil. Eur s DPH peniaze na rekonštrukciu mosta boli UNLP pridelené zo štátneho rozpočtu. Stavenisko bolo zhotoviteľovi riadne odovzdané 14. júla 2025 a stavebné práce sa začali bezodkladne po jeho prevzatí. Cieľom rekonštrukcie mosta, z funkčného, bezpečnostného a environmentálneho hľadiska, bolo odstránenie nevyhovujúceho stavu mostného objektu a obnovenie jeho plnohodnotnej prevádzky.

Most prešiel kompletnou obnovou. Vymenili sa napríklad hydroizolačné vrstvy a na statické kotevné prvky mosta sa umiestnili stužujúce laná. Na moste sú nové zábradlia, rímsy a po stranách pribudli chodníky, kde vedú inžinierske siete potrebné na fungovanie celého nemocničného areálu. Dĺžka zrekonštruovaného mostného telesa je 95 metrov, dĺžka obnovej vozovky 120 metrov.

„S tojíme dnes pri moste, ktorý vyzerá ako každý iný. Betón, oceľ, zábradlie. Ale pre človeka, ktorý práve pristál na heliporte vo vrtuľníku záchranej služby, je tento most niečím úplne iným — je to najkratšia možná cesta k lekárovi. A najkratšia cesta späť do života. Pre mňa je toto presne ten typ investície, ktorý dáva zmysel. Lebo nezačína pri betóne. Začína pri pacientovi a pri tom, čo on potrebuje lebo každá sekunda, o ktorú sa skrúti jeho cesta k lekárom, môže rozhodnúť o jeho živote,“ uviedol minister zdravotníctva SR Kamil Šaško pri oficiálnom otvorení mosta.

Rýchlejší a bezpečný presun pacienta

Uvedením mosta do prevádzky sa zabezpečí efektívnejší transport pacientov z heliportu leteckej záchranej služby nielen do UNLP, ale aj do ostatných zdravotníckych zariadení, ktoré sídlia v nemocničnom komplexe.

„Táto rekonštrukcia bola nevyhnutná pre zvýšenie kvality poskytovanej zdravotnej starostlivosti. Znamená vyšší fyzický aj psychický komfort pre pacienta, ale aj pre profesionálov, ktorí mu zachraňujú život pri presune nielen k nám do UNLP, ale aj do našich partnerských nemocníc, do Východoslovenského ústavu srdcových a cievnych chorôb a Detskej fakultnej nemocnice,“ povedal riaditeľ UNLP, MUDr. Ľuboslav Beňa, PhD., MPH.

Sprevádzkovaním mosta sa posádka Záchranej služby Košice pri transporte pacienta vyhne najmä frekventovanej križovatke so štvorprúdovou cestou a koľajiskom pre električky. Sanitným vozidlám tam, aj napriek zapnutým výstražným svetelným a zvukovým signálom hrozili kolízne situácie. „Otvorením mosta sa zvýši bezpečnosť nielen pre pacienta, ale aj naše posádky, ktoré už nebudú musieť čeliť hustej cestnej premávke prejazdom cez dve menšie a jednu veľkú križovatku. Najmä presun pacientov v akútnom ohrození života z heliportu, v uzavretom nemocničnom komplexe bez dopravných obmedzení, s a skrúti a ušetrí sa čas potrebný na ich ďalšiu záchranu,“ uviedol zástupca Záchranej služby Košice, PhDr. Stanislav Turis.

Dekan **Lekárskej fakulty UPJŠ**, prof. MUDr. **Peter Jarčuška**, PhD. zdôraznil pravý zmysel mosta, ktorého úlohou je spájať – spájať ľudí na dvoch stranách cesty: „A tento most má za úlohu spojiť čo najrýchlejšie záchranný tím s urgentným tímom v nemocnici. Verím, že využívanie obnoveného mosta prispieje k záchrane veľa ľudských životov, čiže prajem mostu, aby slúžil tomuto účelu a prajem mu dlhú životnosť.“

Autor/Zdroj: Komunikačné oddelenie

Publikoval: Mgr. Ladislava Šustová

Dátum publikovania: 22.05.2026

Aktualizované: 26.05.2026

Upravil: Mgr. Ladislava Šustová

Autor: Ladislava Šustová

Exotické motýle spestria návštevu Botanickej záhrady UPJŠ v Košiciach

22. 5. 2026, 15:57, Zdroj: [ssn.sk](#) , Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Pavol Mártonfi, Laura Hoľanová, hovorca UPJŠ OR hovorkyňa UPJŠ, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, UPJŠ, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Botanická záhrada UPJŠ, Robert Gregorek, Andrea Fridmanová**

Dosah: **52 GRP: 0,00 OTS: 0,00 AVE: 36 EUR**

Exotické motýle spestria návštevu **Botanickej záhrady UPJŠ** v Košiciach

Comments

Motýle exotických trópov zavítajú do Botanickej záhrady **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (UPJŠ)** v Košiciach už sedemnásty raz. Výstava motýľov rôznych farieb, rozmerov a pôvodu potrvá od 22. mája do 5. júla 2026 a sprístupnená bude návštevníkom záhrady denne medzi 9:00 a 17:00 hodinou v priestoroch skleníka, ktorý bol špeciálne pripravený na danú výstavu.

Motýle boli do botanickej záhrady privezené vo forme kukiel, ktoré sa budú postupne liahnuť v špeciálne pripravených liahňach. Kukly sa dovážajú priebežne

v niekoľkých termínoch, aby návštevníci počas celej výstavy mohli vidieť čo najviac rôznych druhov motýľov. Liahnutie motýľov trvá rôzne dlhú dobu v závislosti od druhu motýľa a podmienok prostredia. Od teploty a vlhkosti vzduchu závisí aj samotná aktivita už vyliahnutých motýľov. Keď je zamračené a chladno, motýle sú menej aktívne v porovnaní so slnečným a teplým počasím.

Program výstavy aj tento rok obohatí zbierka preparovaného hmyzu vystavená vo vestibule administratívnej budovy, ktorú botanickej záhrade zapožičal súkromný zberateľ a dlhoročný spolupracovník Michal Zachar (ENTOTERA), ako aj expozícia živého hmyzu a iných drobných živočíchov vo viváriách.

Počas májových a júnových vikendov budú mať návštevníci výstavy možnosť zakúpiť si kazety s tropickým hmyzom. „Výstava exotických motýľov sa stala už tradičným podujatím, ktoré pripravujeme v našej botanickej záhrade. Počas trvania výstavy budú môcť návštevníci postupne obdivovať spolu až 3000 jedincov rôznych druhov motýľov pôvodom z tropických oblastí Ameriky, Afriky, Ázie i Austrálie,“ informuje a na výstavu pozýva prof. RNDr. **Pavol Mártonfi**, PhD., riaditeľ **Botanickej záhrady UPJŠ**

v Košiciach.

Motýľ, ktorý sa pýši najväčšou plochou krídel na svete, *Attacus atlas* pochádza z tropickej časti Ázie a okrem zaujímavého sfarbenia je výnimočný rozpätím svojich krídel, ktoré dosahuje viac ako 24 centimetrov. „Ďalším obdivovaným zástupcom je modrokrídly motýľ rodu *Morpho* pochádzajúci zo Strednej a Južnej Ameriky, no na návštevníkov čakajú aj ďalšie zaujímavé druhy motýľov. *Methona confusa* je známy aj ako 'glasswing butterfly'. Dôvodom tohto označenia sú jeho priehľadné krídla. Taktiež pochádza zo Strednej a Južnej Ameriky a rozpätie jeho krídel dosahuje až 11 centimetrov,“ vysvetlil vedúci Oddelenia zoológie a ochrany rastlín **Botanickej záhrady UPJŠ** v Košiciach Ing. Martin Suvák, PhD.

Okrem ikonických modrokrídlych motýľov rodu *Morpho*, ktorých odtiene krídel budú striedať farby od belasej až po sýto modrú, návštevníkov čakajú aj ďalšie zaujímavé druhy. „Sme radi, že sa v našich skleníkoch usídlil jeden z druhov motýľov pôvodom z trópov Strednej a Južnej Ameriky. Jeho viaceré populácie prežívajú aj náročné obdobie krátkych dní počas zimných mesiacov. Motýľ *Heliconius erato* lativitta je jedným z výnimočných motýľov, ktoré prežijú v dospelom štádiu svojho vývinu aj niekoľko mesiacov. Ak majú druhy rodu *Heliconius* k dispozícii vhodné prostredie, môžu nasávať nektár a zbierať vhodný peľ, dospelé lietajúce jedince sú schopné prežiť aj 5 mesiacov,“ doplnil Ing. **Robert Gregorek**, PhD., vedúci Oddelenia okrasnej a úžitkovej flóry **Botanickej záhrady UPJŠ** v Košiciach.

Vonkajší areál **Botanickej záhrady UPJŠ** v Košiciach na Mánesovej 23 bude otvorený do 18:00 hod. Posledný vstup na výstavu bude umožnený najneskôr o 16:30 hod.

Botanická záhrada ako výskumné a pedagogické pracovisko **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** patrí medzi tri slovenské univerzitné botanické záhrady, pričom jej rozlohou, ako aj rozsahom zbierkového fondu sa pýši titulom najväčšej botanickej záhrady na Slovensku. V roku 2025 oslávila svoje 75. výročie od jej založenia, aj keď prívlastok univerzitná jej patrí až od januára 1964.

Mgr. **Laura Hofanová**, PhD., tlačová referentka a **hovorkyňa UPJŠ**

Kontakt pre médiá:

RNDr. **Andrea Fridmanová**, PhD.

Zástupkyňa riaditeľa pre vonkajšie vzťahy **Botanickej záhrady UPJŠ** v Košiciach

Mánesova 23, 043 52 Košice

E-mail: andrea.fridmanova@upjs.sk

Tel.: + 421 55 234 1672

Komentáre

Autor: Pridal | RO SSN Košice || RO SSN Košice

Košice navštívil britský paleontológ

22. 5. 2026, 17:44, Relácia: [Správy RTVS z regiónov](#), Stanica: STVR 24, Vydavateľ: Slovenská televízia a rozhlas, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika
AVE: 3661 EUR

Košice navštívil britský paleontológ

Anton Gbur, moderátor

Na **Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** vzniklo prvé slovenské výskumné pracovisko zamerané na paleobiológiu. Nové centrum je súčasťou Technologického a inovačného parku. Univerzitu navštívil profesor Michael Benton, jeden z najuznávanejších paleobiológov súčasnosti, ktorého odborná práca výrazne ovplyvnila výskum vývoja života na Zemi.

Martin Kundrát, vedúci centr. integ. paleont. UJŠ KE

Zaslúžil sa vlastne, by som povedal, o vytvorenie najväčšej a najúspešnejšej paleobiologickej školy v Európe a ich pracovisko má dnes hneď štyroch profesorov. Michael Benton sa stal akýmsi skutočne mentorom a vzorom pre mnohých mladých začínajúcich paleontológov.

Michael Benton, paleontológ na univerzite v Bristole

S košickou univerzitou spolupracujeme už niekoľko rokov. Venujeme sa výskumu dinosaurov, masovým vymieraním aj ďalším témam. Vidím tu veľký potenciál pre študentov aj vedcov, ktorí môžu tento odbor na Slovensku výrazne posunúť dopredu.

ČERVENÁK ANDREJ *1932 †2012

22. 5. 2026, 18:22, Zdroj: [rusyn.sk](#), Sentiment: Negatívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ, FF UPJŠ
Dosah: 174 GRP: 0,00 OTS: 0,00 AVE: 84 EUR

ČERVENÁK ANDREJ *1932 †2012

22.05.2026

Книги да, танки нет - Knihy áno, tanky nie: Andrej Červeňák medzi odvahou a nesmrteľnosťou

Rusista európskeho formátu, ktorý zaplatil za štyri slová miestom, slobodou tvorby aj kontaktom so študentmi — a napriek tomu vybuďoval dielo, za ktoré ho ocenili prezidenti dvoch štátov.

Prof. PhDr. Andrej Červeňák, DrSc. (22. 5. 1932 Šarišský Štiavnik – 11. 2. 2012 Nitra)

STRUČNÝ PROFIL

Narodenie 22. mája 1932, Šarišský Štiavnik

Úmrtie 11. februára 2012, Nitra

Vedné odbory rusistika, komparatistika, semiotika, literárna teória

Pôsobisko UKF Nitra (1977 – 2012)

Kľúčový prínos esteticko-antropologická koncepcia literatúry

Monografie / štúdie 27 kníh, vyše 500 vedeckých štúdií

JESEŇ V KNIŽNICI

Jeseň roku 1969. V prešovskej fakultnej knižnici prebieha nenápadná ceremónia: z Kyjeva prichádza delegácia, aby odovzdala dar sovietskych kníh. Za katedrou stojí prodekan doc. PhDr. Andrej Červeňák a vo svojej ďakovnej reči vysloví štyri slová, ktoré navždy zmenia jeho osud: „Книги да, танки нет/Knihi da, tanky net — knihy áno, tanky nie." Veta, ktorá v atmosfére čerstvej normalizácie zaznela ako výbuch, ho stála miesto na univerzite, členstvo v strane aj právo stretávať sa so študentmi.

A predsa — o tridsať rokov neskôr mu ruský prezident Vladimír Putin udelí Medailu Puškina za veľký osobný prínos pre rozvoj rusko-slovenských vzťahov. Slovenský prezident Rudolf Schuster mu o dva roky neskôr udelí Rad Ľudovíta Štúra II. triedy za rozvoj esteticko-antropologickej koncepcie literatúry. Nie paradox — dôkaz, že skutočná láska k ruskej kultúre a literatúre nezávisí od politickej konjunktúry a že statočnosť má dlhšiu životnosť ako moc, ktorá ju trestá.

RUSÍNSKE KORENE, PREŠOVSKÉ GYMNÁZIUM

Andrej Červeňák sa narodil 22. mája 1932 v Šarišskom Štiavniku, malej obci v okrese Svidník, do rusínskej roľníckej rodiny. Rodičia Anna a Michal Červeňákovci boli miestne hudobné srdce — bez ich spevu sa nezaobišla žiadna svadba ani bohoslužba v kostole. Tento živý vzťah ku kultúre a tradícii si syn niesol celý život.

V roku 1944, v roku ukončenia druhej svetovej vojny, nastúpil na gréckokatolícke cirkevné gymnázium v Prešove, z ktorého neskôr vzniklo gymnázium s ruským vyučovacím jazykom. Práve tu ho brigáda pri katalogizácii knižničného fondu odmenila niekoľkými opotrebovanými zväzkami Puškina a Dostojevského — títo dvaja spisovatelia sa stali jeho celoživotnými spoločníkmi. Po maturite v roku 1952 nastúpil na Filozofickú fakultu Univerzity Komenského v Bratislave, kde vyštudoval dvojkombináciu ruský a slovenský jazyk. Záujem o folklór ho priviedol do súboru Lúčnica; vďaka jeho vystúpeniam mohol ako dvadsaťročný navštíviť aj západné krajiny, čo bolo v päťdesiatych rokoch mimoriadnou raritou.

LENINGRAD, PREŠOV, VZOSTUP

Po promócií nastúpil Červeňák na Katedru rusistiky Vysokej školy pedagogickej v Prešove (1957). V akademickom roku 1962 – 63 absolvoval ročný vedecký pobyt na Štátnej univerzite v Leningrade a v roku 1964 obhájil v Prahe kandidátsku prácu Vajanský a Turgenjev. Slovenská akadémia vied ju okamžite vydala knižne — v odborných kruhoch vzbudila pozornosť práve tým, že nepodľahla ideologickému rusofilstvu, no preukázala hlboké pochopenie témy. V roku 1966 sa habilitoval na docenta a v rokoch 1967 – 1969 pôsobil ako prodekan **FF UPJŠ** pre vedecký výskum. Incioval vydávanie prvých zborníkov a monografií o ruskej literatúre, zaslúžil sa o vznik edície Acta facultatis philosophicae. Všetko nasvedčovalo tomu, že kariéra nádejného literárneho vedca bude napredovať bez prekážok.

PÁD A DIVADELNÝ EXIL

Čierny august 1968 zmenil všetko. Jedna veta o knihách a tankoch spustila lavínu: Červeňák bol vylúčený z Komunistickej strany, zbavený miesta na fakulte a na sedem rokov mu bol zakázaný vstup na pôdu vysokej školy aj právo publikovať. Monografia o Dostojevskom, pripravená do tlače v roku 1969, zostala zamrznutá v šuplíku — jej metodologický prístup nezodpovedal binárnemu videniu normalizačnej ideológie. Protestujúci študenti museli nakoniec neslávne poľaviť.

V rokoch 1971 – 1977 pracoval Červeňák ako dramaturgický lektor v Ukrajinskej národnom divadle v Prešove a vo východoslovenských divadlách v Košiciach. Toto vynútené divadelné vyhnanstvo nepremárnil. Intenzívna práca s dramatickými textami, rozbery hier a spolupráca s divadelnými časopismi hlboko ovplyvnili jeho ďalšie uvažovanie o literatúre: od Shakespeara a Čechova sa dobral až k Aristotelovi — k prvým systematickým úvahám o podstate umenia. Tu niekde sa začala rodiť jeho esteticko-antropologická koncepcia: literatúra ako poslanstvo človeka o človeku — pre človeka.

Vylúčenie z KSS sa mu nakoniec podarilo zmeniť na vyškrtnutie, čo mu otvorilo cestu späť do akademického prostredia. Výrazne mu pomohol dekan Pedagogickej fakulty v Nitre Michal Soták, ktorý osobne pricestoval do Prešova, aby zaňho orodoval.

NITRA: NOVÁ VLASTĽ, NOVÝ ZAČIATOK

V roku 1977 nastúpil Červeňák na Pedagogickú fakultu v Nitre — ako politicky nespoľahlivý, bez práva byť školiteľom doktorandov, bez práva zapájať sa do verejného diania. Sám o sebe hovoril ako o vyhnancovi z rodného kraja, ktorý si v Nitre, Pribinovom meste, nakoniec našiel nový domov — s analógiou k ruským dekabristom, čo si odpykávali vyhnanstvo na Sibíri a tam objavili zmysel života.

Nitra v ňom uvoľnila tvorivú energiu, ktorú roky nečasu držali zamknutú. V roku 1989 získal profesorskú hodnosť v odbore teória a dejiny ruskej literatúry; v roku 1990 doktorát vied na FF UK v Bratislave. V rokoch 1989 – 1993 viedol Katedru rusistiky UKF. Od roku 2000 pôsobil ako emeritný profesor.

V Nitre sa stal aj kultúrnym organizátorom: zakladal semináre o súčasných slovenských autoroch, vydával zborníky, objavoval mladé literárne talenty. Po vyše 150-ročnej prestávke na jeho podnet opäť vyšiel hurbanovský almanach Nitra. Spoluzaložil Klub F. M. Dostojevského, centrum literárneho a vedeckého dialógu. Ako regionálny tajomník Spolku slovenských spisovateľov urobil z nitrianskej odbočky jednu z najaktívnejších v krajine.

DIELO: OD KOMPARIATISTIKY K ANTROPOLÓGII

Červeňákovská vedecká dráha má niekoľko zreteľných osí. Prvou je slovensko-ruská komparatistika: od monografie Vajanský a Turgenjev (1968) cez Slovensko-ruské literárne relácie (1986) až po päťväzkovú sériu Ruská moderna (1992 – 1995). Druhou osou je celoživotné fascinovanie Fiodorom Michajlovičom Dostojevským — knihy Človek v literatúre (1986), Tajomstvo Dostojevského (1991) a Dostojevského sny (1998) skúmajú nielen filozofickú hĺbku jeho prózy, ale aj iracionálne, snové vrstvy tvorby. Treťou — a najpôvodnejšou — osou je esteticko-antropologická koncepcia, rozvinutá v trojväzkovvej monografii Zázračno literatúry (1994 – 1996): literatúra nie je ideologický nástroj ani formálna hra, ale hlas človeka adresovaný človeku.

Celkovo vydal 27 samostatných literárnovedných monografií a vyše 500 štúdií v domácich aj zahraničných odborných časopisoch a zborníkoch. Bol vedeckým garantom 25 vedeckých seminárov, editorom 25 zborníkov o slovenských autoroch a hlavným editorom 10 ročníkov Almanachu Nitra. Posledná jeho kniha Na margo ruskej moderny vyšla posmrtno v roku 2012.

RODINNÁ KONTINUITA

Červeňákovovo vedecké dedičstvo nezostalo bez pokračovateľov ani v rodine. Jeho dcéra Natália Muránska sa stala rusistkou na rovnakej katedre UKF, kde celý profesionálny život pôsobil jej otec, a od roku 2017 vedie toto pracovisko ako jeho priama nástupkyňa. Napísala predhovor k ruskej edícii otcových esejí vydanej v Tveri v rámci medzinárodného festivalu slovanskej poézie — kruh, ktorý tak symbolicky uzatvára spojenie medzi otcom a dcérou, medzi Nitrou a Ruskom, medzi literárnou vedou a živou kultúrou.

REHABILITÁCIA A ODKAZ

V roku 2008 — takmer štyridsať rokov po pamätnej vete v knižnici — bola Červeňákovova spoločenská rehabilitácia symbolicky zavŕšená Pamätným listom za občianske a vlastenecké postoje, intelektuálne výkony a obranu hodnôt demokracie a slobody. Bol to úkon spravodlivosti, ktorý prišiel neskoro, no prišiel.

Andrej Červeňák zomrel 11. februára 2012 v Nitre. Zanechal za sebou dielo, ktoré odolalo ideológii, vyhnanstvu aj zabudnutiu — pretože bolo postavené na presvedčení, že literatúra je vec ľudskosti, nie politiky. A že knihy — naozaj — vydržia dlhšie ako tanky.

CHRONOLÓGIA

- 1932 Narodenie v Šarišskom Štiavniku
- 1944 Gréckokatolícke gymnázium, Prešov
- 1952 Maturita; FF Univerzity Komenského, Bratislava
- 1957 Katedra rusistiky VŠP Prešov
- 1962–63 Vedecký pobyt, Leningrad
- 1964 Kandidát vied; Vajanský a Turgenev
- 1966 Docent; prodekan **FF UPJŠ** (1967–69)
- 1969 Книги да, танки нет / Книги да, танки нет — vylúčenie z fakulty
- 1971–77 Dramaturgický lektor divadiel, Prešov a Košice
- 1977 Pedagogická fakulta Nitra
- 1989 Profesor; vedúci Katedry rusistiky UKF (do 1993)
- 1990 DrSc., FF UK Bratislava
- 1994–96 Zázračno literatúry I–III
- 2000 Emeritný profesor; Medaila Puškina od Putina
- 2002 Rad Ľudovíta Štúra II. triedy
- 2008 Pamätný list — symbolická rehabilitácia
- 2012 Zomrel 11. februára v Nitre

VYBRANÉ OCENENIA

- 1997 Pocta Alexandra Matušku — minister kultúry SR Ivan Hudec
- 2000 Medaila (Rad) A. S. Puškina — prezident RF V. Putin — za rozvoj rusko-slovenských vzťahov
- 2002 Rad Ľudovíta Štúra II. triedy — prezident SR R. Schuster — za esteticko-antropologickú koncepciu
- 2008 Pamätný list — za postoje roku 1968 — symbolická rehabilitácia

Zostavil: jLai

31.05.2026

VIDIEK, FRAGILE ČI TERABORSUK. MULTIŽÁNROVÝ FESTIVAL MIKOVÁ OŽIVÍ MENO A. WARHOLA

Autor: Táňa Rundesová Popartový festival? Kam inam patrí, ak nie na východ Slovenska do dedinky Miková, odkiaľ pochádzajú rodičia slávnej popartovej ikony - Andyho Warhola. Celodenné podujatie sa uskutoční 25. júla 2026. Mikovs...

31.05.2026

Ochráňme spoločne naše dedičstvo: Projekt chotárných názvov!

Vytvorili sme úvodnú databázu chotárných názvov rusínskych obcí (www.rusyn.sk/chotarne-nazvy-obci/). Hľadáme rodákov a pamätníkov, ktorí svoju obec poznajú, majú záujem a ochotu spracovať úplný zoznam jej chotárných názvov. Ni...

28.05.2026

Lemkovské organizácie odmietli ruskú imperiálnu symboliku po udalosti v Gładyszowe

Gładyszów/Gorlice, 27. mája 2026 – Lemkovské organizácie v Poľsku sa verejne dištancovali od udalosti, ktorá sa mala odhrať 9. mája 2026 v areáli pravoslávnej farnosti v Gładyszowe na území Łemkowszczyzny. Podľa ich vyhlásení sa počas slávnosti...

28.05.2026

„Tu Washington, Hlas Ameriky.“ Stanica, ktorá prelomila železnú oponu

Prokop Tomek, historik Ústavu pre štúdium totalitných režimov, hovorí o „pozabudutej histórii“. Pred rokom 1989 bola táto americká rozhlasová stanica pre milióny Čech a Slovákov oknom do sveta, zdrojom zakázaných správ i útechou v čas...

28.05.2026

Pavel Kosatík: "Kdyby Masaryk viděl, co Beneš udělal ze státu, zabil by ho..."

Spisovateli Pavlu Kosatíkovi vychází nová kniha nazvaná O tom Benešovi. Zabývá se v ní hojně diskutovanou postavou našich dějin 20. století Edvardem Benešem. „Nepominutelným způsobem se zasloužil o první československý stát, ten, který vznikl v ...

27.05.2026

Pozvánka na výstavu „Cesty bez hranic“ v Sninskom kaštieli

Vážení priaznivci kultúry a umenia, Mestské kultúrne a osvetové stredisko v Snine Vás srdečne pozýva na výstavu obrazov autora Andrása Kissa s názvom „Cesty bez hranic“. Výstava bude sprístupnená v priestoroch Sninsk...

Naše obce

-Hej, na robiňa vnukiv jem iši valušnyj...

Československý svět v Karpatech

Botanickú záhradu opäť spestria exotické motýle [🔗](#)

📅 22. 5. 2026, 18:40, Zdroj: kosiceonline.sk [🔗](#), Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Martin Pizňak
Dosah: 3 223 GRP: 0,07 OTS: 0,00 AVE: 302 EUR

Botanickú záhradu opäť spestria exotické motýle

Prilákajú deti aj dospelých.

V košickej Botanickej záhrade sa začína výstava motýľov. Tento rok potrvá o týždeň dlhšie, a to až do 5. júla.

„Trvá denne od 9.00 do 17.00 hod. Na výstave sa vystrieda okolo 130 druhov motýľov a už od prvého dňa bude dostatočne veľa motýľov na to, aby ponúkli úžasný zážitok. Je to jedna z najobľúbenejších výstav, pretože aj výstavy orchideí alebo bonsajov sú takisto veľmi obľúbené, ale motýle sú lákadlom nielen pre dospelých, ale aj pre deti,“ uviedol botanik **Martin Pizňak**.

Televízia Košice Spravodajstvo

x

Raj motýľov viete v Košiciach zažiť doslova na vlastnej koži.

„Tým, že motýľov je veľa, potrebujú si pravidelne niekde sadnúť, oddýchnuť si a zvlášť ak majú návštevníci vhodný kvetinový parfém, nejakú sladkú vôňu, tak na ľudí radi sadajú. “

Autor: RÁDIO KOŠICE

Autor: Autor: RÁDIO KOŠICE

Záhada zatvorenej jaskyne [🔗](#)

📅 22. 5. 2026, 19:23, Relácia: **Televízne noviny**, Stanica: **Markíza**, Vydavateľ: **MARKÍZA - SLOVAKIA, spol. s r.o.**, Sentiment: **Ambivalentný**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, **Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika**
Dosah: 337 500 GRP: 7,50 OTS: 0,08 AVE: 46582 EUR

Záhada zatvorenej jaskyne

Patrik Švajda, moderátor:

Hotová záhada zavretej jaskyne. Nový riaditeľ správy slovenských jaskýň dal začiatkom mája vlastný zámok na voľne prístupnú zbojníčku jaskyňu neďaleko Bratislavy.

Lenka Vavrínčíková, moderátorka:

Tvrdí, že sa tam našiel vzácny živočích. Neposkytoval o tom žiaden dôkaz. Výskumníci, ktorí jaskyňu reálne skúmali tvrdia, že tam žiadnu vzácnu faunu nenašli.

Martina Toroková, redaktorka:

Za obcou Borinka pri ceste stále stojí infotabuľa bez zmeny. Ideme hore k vstupu do jaskyne. Ak sa v zbojníckej jaskyni nachádza nejaký vzácny živočích, pre ktorého ju bolo treba akútne zamknúť, tak nás naozaj zaujímalo, aký. Na odpoveď od slovenskej správy jaskýň, imenovite od jej nového riaditeľa Branislava Šmídu, zatiaľ čakáme márne. Za celý týždeň nám poslali len to, čo zverejnili sami na túto tému na svojom Facebooku.

Stanovisko Správy slovenských jaskýň:

Predbežné výsledky biospeleologického výskumu naznačujú, že jaskyňa je citlivým habitátom vzácnej terestrickej jaskynnej fauny. Preto sme pristúpili k dočasnému obmedzeniu jej návštevnosti.

Martina Toroková, redaktorka:

Pribudol tu oznam. Aha, je tam napísané, verejnosti voľne prístupná zbojníčka jaskyňa je z dôvodu prebiehajúceho biospeleologického a geomorfologického výskumu dočasne uzatvorená. Je to v zásade jednoduchá otázka. Myslím, že už trikrát tú istú sme odoslali. Teda, aký konkrétny druh vzácneho živočícha sa má v jaskyni nachádzať? Kto na základe akého výskumu na to prišiel? A z nejakého dôvodu jednoducho na toto odpoveď neprichádza. Miestnym speleológom toto celé nedáva zmysel. Predchádzajúce výskumy tejto jaskyne ukázali totiž presný opak.

Neuvedené:

Jaskynná fauna je špecifická tým, že je viazaná vyslovene na jaskynné prostredie a inde by sa teda nemala vyskytovať. A dôvod, prečo takáto jaskyňa

podľa výskumníkov nie je úplne vhodná na takýto výskyt, je, že jaskyňa je relatívne krátka, v zime premrzá, v lete sa vysušuje.

Andrej Mock, **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Prírodovedecká fakulta:

Našou pracovnou skupinou v spolupráci s odborníkmi zo správy slovenských jaskýň a speleológmi sme v tejto jaskyni nezaznamenali výskyt vzácnej a typicky jaskynnej fauny, rovnako ani naši predchodcovia, ktorí v jaskyni v minulosti realizovali výskum bezstavovcov.

Neuvedené:

Druhy, ktoré sa tu vyskytujú, sú skôr lesné alebo bežné, čo nájdeme v záhradách.

Martina Toroková, redaktorka:

Jaskyňa je oficiálne sprístupnená vyhláškou, ktorú pod dôkladnom posúdení vydal okresný úrad. O náleze, čohosi vzácneho v jej útrobach nemajú dodnes žiadnu písomnú správu.

Stanovisko ministerstva vnútra:

Podľa vyjadrenia odboru starostlivosti o životné prostredie okresného úradu Bratislava nedisponujú oficiálnou informáciou o zamknutí zbojníckej jaskyne.

Martina Toroková, redaktorka:

Martina Toroková, televízia Markíza.

MEDI NOVINY - zdravotnícke spravodajstvo - MEDI Noviny 23. 05. 2026 (AD)

 23. 5. 2026, 5:02, Zdroj: [tvdoktor.sk](https://www.tvdoktor.sk) , Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika

Dosah: 548 GRP: 0,01 OTS: 0,00 AVE: 113 EUR

MEDI NOVINY - zdravotnícke spravodajstvo - MEDI Noviny 23. 05. 2026 (AD)

Ministerstvo obrany vyhlásilo verejné obstarávanie na dostavbu novej nemocnice v Prešove.

Výdavky na lieky na Slovensku naďalej rastú.

Lekárske odborové združenie žiada prísnejšie pravidlá pri viacnásobných pracovných úväzkoch lekárov.

Dobrý deň, začínajú sa MEDI Noviny na televízii Doktor. Vitajte pri sledovaní pravidelného súhrnu správ zo zdravotníckeho rezortu.

Ministerstvo obrany vyhlásilo verejné obstarávanie na dostavbu novej nemocnice v Prešove. Predpokladaná hodnota zákazky je 280 miliónov eur bez DPH. Druhá etapa projektu zahŕňa pokračovanie stavebných prác na Fakultnej nemocnici s poliklinikou Jána Adama Reimana. Nový zhotoviteľ má dokončiť nosný systém budovy od prvého nadzemného podlažia až po strechu. Ministerstvo obrany Slovenskej republiky počíta s tým, že samotná výstavba potrvá 18 mesiacov. Ďalšieho pol roka má trvať skúšobná prevádzka nemocnice. Záujemcovia môžu podávať prihlášky do 19. júna. Obstarávanie realizuje Ústredná vojenská nemocnica SNP Ružomberok - fakultná nemocnica, ktorú tím poveril rezort obrany. Projekt nemocnice sprevádzajú komplikácie už od apríla, keď minister obrany Robert Kaliňák oznámil pozastavenie výstavby pre problémy s kvalitou nosných prvkov stavby. Následne rezort informoval, že časť stĺpov bude musieť odstrániť. Pôvodnú zmluvu so zhotoviteľom preto ukončil a práce dočasne zadal spoločnosti In Vest a štyrom subdodávateľom za približne 259 miliónov eur. Opozícia tento postup kritizovala, pretože zákazka bola zadaná bez verejnej súťaže. Ministerstvo už vtedy avizovalo, že ďalšia etapa bude obstarávaná štandardným verejným tendrom.

Minister obrany Robert Kaliňák odmieta kritiku opozície pri pokračovaní výstavby nemocnice v Prešove. Vyhlásil, že ide o účelové útoky zo strany KDH. Podľa Kaliňáka kresťanskí demokrati nemajú skúsenosti s podobne veľkými infraštruktúrnymi projektmi. Tvrdí, že pri takýchto stavbách sa problémy objavujú bežne a úlohou investora je chyby odhaliť a riešiť. Minister zároveň obhajuje postup rezortu po zistení problémov s nosnými prvkami stavby. Podľa neho stavebný dozor pochybenia odhalil včas a ministerstvo reagovalo primerane. Kaliňák tvrdí, že zhotoviteľ sa podľa zistení snažil pri niektorých prácach šetriť a za pôvodne dohodnutú cenu nebolo možné nemocnicu kvalitne postaviť. Rezort preto obhajuje aj rozhodnutie pokračovať v stavbe bez dlhého prerušenia. Podľa ministra by zastavenie projektu na rok mohlo stavbu predražiť o desiatky až stovky miliónov eur. Kresťanskodemokratické hnutie medzitým avizovalo, že bude iniciovať Kaliňákovo odvolanie v parlamente. Opozícia zároveň podáva podnet na Úrad pre verejné obstarávanie aj Protimonopolný úrad. Kritizuje najmä postup pri zapojení piatich firiem do pokračovania stavby nemocnice. Ústredná vojenská nemocnica SNP Ružomberok minulý týždeň odstúpila od pôvodnej zmluvy so zhotoviteľom. V stredu 20. mája zároveň vyhlásila novú verejnú súťaž na dokončenie nemocnice v Prešove.

Výdavky na lieky na Slovensku naďalej rastú. Vlni dosiahli takmer 2 miliardy 600 miliónov eur, pričom zdravotné poisťovne uhradili približne 1,9 miliardy. Podľa dát Národné centrum zdravotníckych informácií stúpili od roku 2015 doplatky pacientov o viac ako 71 percent a úhrady poisťovní o vyše 53 percent. Napriek vyšším nákladom sa minulý rok vydalo o približne jedno percento menej balení liekov. Celkovo ich bolo 162 miliónov. Viac ako polovicu tvorili lieky hradené z verejného zdravotného poistenia. Najväčšie sumy išli na lieky proti rakovine, imunomodulátory a lieky na tráviaci trakt a metabolizmus. Najčastejšie predpisovanou skupinou boli lieky na kardiovaskulárny systém. Nasledovali lieky na nervový systém, pri ktorých dlhodobo rastú aj úhrady zdravotných poisťovní. Medzi najčastejšie predpisované lieky hradené poisťovňami patrili Flector Rapid a Agen. Voľnopredajným liekom dominovali Paralen a Muconasal plus. NCZI zároveň eviduje výrazný nárast liekov s účinnými látkami semaglutid, tirzepatid a liraglutid. Ide o lieky určené najmä na liečbu cukrovky druhého typu a v niektorých prípadoch aj obezity. Kým v roku 2023 sa vydalo približne 150-tisíc balení týchto liekov, minulý rok ich bolo už viac ako 366-tisíc.

Lekárske odborové združenie žiada prísnejšie pravidlá pri viacnásobných pracovných úväzkoch lekárov. Reaguje tak na analýzu Najvyššieho kontrolného úradu, podľa ktorej pracovalo vlani pre viac ako jedného zamestnávateľa takmer 42 percent lekárov. Lekárske odborové združenie upozorňuje, že väčšina vedľajších úväzkov súvisí s výučbou medikov alebo službami na pohotovostiach. Podľa odborárov ide o činnosti, ktoré zdravotnícky systém potrebuje a mal by ich podporovať. Predseda LOZ Peter Visolajský však zároveň hovorí, že existujú aj prípady extrémneho množstva úväzkov, ktoré vyvolávajú otázky o kvalite zdravotnej starostlivosti a efektívnom využívaní verejných financií. Odborári preto žiadajú zavedenie štatútu univerzitného zamestnanca pre lekárov, ktorí učia na fakultách, aj nový zákon o zverejňovaní abnormálnych viacnásobných úväzkov. LOZ zároveň požaduje, aby všetky štátne aj súkromné nemocnice zaviedli povinný elektronický systém evidencie dochádzky. Podľa odborárov by to prinieslo väčšiu transparentnosť a obmedzilo priestor na zneužívanie systému. Kritika smeruje aj na zdravotné poisťovne. Podľa LOZ by nemali uzatvárať zmluvy s poskytovateľmi, pri ktorých je zrejme, že deklarovaný rozsah práce nie je možné reálne vykonať. Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky odporúča, aby sa problematika súbežných úväzkov stala súčasťou auditov zdravotníckych zariadení a aby ministerstvo pripravilo jasnejšie pravidlá a väčšiu transparentnosť v tejto oblasti.

Ministerstvo zdravotníctva tvrdí, že viacnásobné pracovné úväzky lekárov nemusia byť problémom, pokiaľ neohrozujú kvalitu alebo dostupnosť zdravotnej starostlivosti. Rezort reagoval na analýzu Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky, podľa ktorej vlani pracovalo pre viac ako jedného zamestnávateľa takmer 42 percent lekárov. Štyri percentá lekárov mali príjmy dokonca od štyroch a viacerých zamestnávateľov. Ministerstvo pripomína, že lekár musí mať pri práci pre viaceré zariadenia súhlas štatutára nemocnice. Zároveň zdôrazňuje, že vedenia nemocníc majú pri riešení tejto problematiky plnú podporu rezortu. Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky uviedlo, že otázku viacnásobných úväzkov riešilo aj v memorande s Lekárskym odborovým združením. Povinnosťou lekára je podľa ministerstva informovať vedenie nemocnice o všetkých pracovných vzťahoch, aby ich zariadenie mohlo zohľadniť pri organizácii práce. Rezort zároveň podporuje zavádzanie elektronickej evidencie dochádzky v štátnych nemocniciach. Kontrolóri upozorňujú, že systém dnes nie je nastavený ideálne a prípady zistené v analýze ukazujú potrebu ďalších opatrení. Priemerne mali lekári minulý rok príjem od 1,7 zamestnávateľa.

Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou vlani riešil viac ako 2 500 podaní od pacientov a ich rodín. Najviac pochybení zistil pri liečbe vo vnútornom lekárstve. Z celkového počtu podaní úrad ukončil vyše 1 700 prípadov. Takmer štvrtina preverovaných podnetov bola podľa kontrol opodstatnená. Oproti predchádzajúcemu roku ide o nárast. Najčastejšie chyby zistili kontrolóri vo vnútornom lekárstve, všeobecnom lekárstve, chirurgii a ošetrovatelstve. Medzi ďalšie problematické odbory patrili stomatológia, gynekológia a pôrodníctvo či úrazová chirurgia. Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou zároveň upozorňuje, že jeden podnet sa často týka viacerých zdravotníckych zariadení. Vlani preto vykonal dohľad až u 925 poskytovateľov zdravotnej starostlivosti. Za zistené porušenia uložil úrad 78 pokút v celkovej výške takmer 79-tisíc eur. Ďalších 149 prípadov skončilo nariadením na odstránenie nedostatkov. Kontroly sa týkali aj záchranej zdravotnej služby. Pobočky úradu udelili 110 pokút za oneskorené výjazdy sanitiek. Všetky prípady súviseli s nedodrzaním povinnosti vyslať ambulanciu najneskôr do dvoch minút od prijatia pokynu na zásah. Úrad tvrdí, že dohľady majú pomáhať odhaľovať chyby v zdravotníctve a zároveň zlepšovať informovanosť pacientov aj odbornej verejnosti.

Tetanus napriek očkovaniu stále predstavuje smrteľné ochorenie. Hoci sa dnes vyskytuje zriedkavo, baktéria, ktorá ho spôsobuje, je podľa lekárov bežne prítomná v pôde aj prachu a z prostredia ju nie je možné odstrániť. Infektologička Ingrid Urbančíková z Lekárskej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** pripomína, že na nákazu stačí aj malé poranenie. Napríklad odrenina, pichnutie klincom či trňom. Baktéria následne vytvára silný toxín, ktorý napáda nervový systém. Tetanus spôsobuje nekontrolované svalové kŕče, stuhnutie svalov, problémy s prehĺtaním aj riziko udusenía. Pacient pritom zostáva pri plnom vedomí. Lekári zároveň upozorňujú, že neexistuje liek, ktorý by dokázal zastaviť už pôsobiaci toxín. Pacienti preto často končia na jednotkách intenzívnej starostlivosti a potrebujú umelú pľúcnu ventiláciu, antibiotiká aj lieky proti kŕčom. Rekonvalescencia môže trvať celé mesiace. Podľa údajov Európskej únie zaznamenali krajiny Únie v roku 2023 sedemdesiat tri prípady tetanu a trinásť úmrtí. Najohrozenejší boli ľudia nad 65 rokov. Odborníci preto vyzývajú dospelých, aby nezabúdali na pravidelné preočkovanie každých pätnásť rokov. Upozorňujú, že ochrana po očkovaní z detstva nie je celoživotná a postupne slabne. Všeobecná lekárnica Katarína Kováčová pripomína, že mnohí ľudia vnímajú očkovanie proti tetanu len ako riešenie po úraze. V skutočnosti však ide o dôležitú prevenciu počas celého života.

S koncom školy vznikajú absolventom aj povinnosti voči zdravotnej poisťovni. Všeobecná zdravotná poisťovňa upozorňuje, že pravidlá sa líšia podľa typu školy aj toho, či študent pokračuje v ďalšom štúdiu. Za absolventov stredných škôl platí zdravotné poistenie štát najdlhšie do 31. augusta v roku ukončenia štúdia. Ak maturant pokračuje na vysokej škole, zostáva poistencom štátu a nič nemusí oznamovať. Ak však ďalej neštuduje, nezamestná sa ani nezačne podnikať, môže sa zaevidovať na úrade práce. Aj vtedy za neho poistné platí štát. Ak absolvent neurobí ani jedno z toho, musí sa najneskôr do 8. októbra prihlásiť v zdravotnej poisťovni ako samoplatiteľ a začať si poistné hradíť sám. Osobitné pravidlá platia pri štúdiu v zahraničí. Študent musí zdravotnej poisťovni oznámiť začiatok aj pokračovanie štúdia a v niektorých prípadoch doložiť aj potvrdenie o ekvivalencii školy. Pri vysokoškolských je dôležité, či pokračujú v ďalšom štúdiu. Absolvent bakalárskeho stupňa zostáva poistencom štátu aj počas letných prázdnin, ak bez prerušenia pokračuje na druhom stupni vysokej školy. Vysokoškolskí, ktorí študujú dennou formou a nemajú viac ako 30 rokov, majú poistné hradené štátom aj počas doktorandského štúdia. Poisťovňa zároveň pripomína, že status študenta nekončí promóciou, ale už deň po vykonaní štátnej záverečnej skúšky. Od tohto momentu si preto absolvent musí preveriť, kto za neho zdravotné poistenie platí.

Aktuálne dianie v medicíne nám priblíži prof. Róbert Babeľa, expert na oblasť zdravotníctva. Aj tento týždeň vám prinášame jeho pravidelný komentár exkluzívne pre TV Doktor.

A pokračujeme krátkymi správami z uplynulého týždňa:

Žiaci zo 7.A Základnej školy v Malinove dosiahli významný medzinárodný úspech. V projekte FAST Heroes SK získali 1. miesto spomedzi 45 krajín sveta. Projekt učí deti rozpoznávať príznaky cievnej mozgovej príhody a správne reagovať v kritických situáciách. Do programu sa na Slovensku za šesť rokov zapojilo viac ako 100-tisíc žiakov z 1 210 škôl. Cieľom je zvýšiť povedomie o rýchлом rozpoznaní mozgovej príhody, ktoré môže zachrániť život. Podľa organizátorov už projekt pomohol zachrániť životy viacerým ľuďom. V 15 prípadoch deti rozpoznali príznaky u svojich blízkych a privolali pomoc. Jedným z príbehov je aj 12-ročný Boris, ktorý spoznal príznaky cievnej mozgovej príhody u svojej 45-ročnej mamy a okamžite zavolať záchranú službu. Vďaka rýchlej reakcii sa jej podarilo zachrániť život.

Predčasné ukončenie školskej dochádzky podľa odborníkov nevzniká zo dňa na deň. Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie upozorňuje, že za odchodom zo školy býva najčastejšie dlhodobé hromadenie problémov. Nestačí preto sledovať len absencie alebo zhoršený prospech. Dôležité sú aj podmienky, v ktorých sa formuje vzťah žiaka ku škole a učeniu. Podľa odborníkov môže žiak, ktorý sa v škole necíti prijatý alebo dlhodobo zažíva neúspech, postupne strácať motiváciu. Menej sa zapája do vyučovania, zhoršujú sa jeho výsledky a rastie pocit zlyhania či rezignácie. Ak sa k tomu pridajú konflikty, rodinné problémy, psychická nepohoda alebo časté absencie, riziko predčasného odchodu zo školy sa ešte zvyšuje. Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie preto upozorňuje, že prevencia musí byť širšia. Pomôcť môže pozitívna školská klíma, podpora pri školských ťažkostiach aj vytváranie príležitostí, aby žiaci zažívali úspech. Dôležité je podľa odborníkov aj včas zachytiť signály, že sa dieťa od školy začína odpútať, a posilniť spoluprácu medzi školou, rodinou a odborníkmi.

Počas dočasnej práceneschopnosti (PN) má poistenec nárok na nemocenské dávky, ale musí dodržiavať liečebný režim určený ošetrovujúcim lekárom. Upozorňuje na to Sociálna poisťovňa, ktorá zároveň vykonáva aj kontroly jeho dodržiavania. Základným pravidlom je, že počas PN nesmie človek vykonávať prácu, na ktorú bol uznaný za práceneschopného. Musí tiež dodržiavať liečbu, lieky a časovo určené vychádzky. V niektorých prípadoch je potrebné zostať v posteli a vyhýbať sa alkoholu či fajčeniu. Liečebný režim vždy určuje lekár podľa zdravotného stavu pacienta. Ten môže povoliť aj vychádzky, spravidla v presne stanovenom čase. Kontroly dodržiavania PN môžu vykonávať zamestnanci Sociálnej poisťovne. Môžu prísť kedykoľvek, aj počas víkendov či sviatkov, a kontrolovať pobyt poistenca na nahlásenej adrese. Ak človek nie je doma, kontrola zanechá oznámenie a poistenec musí vysvetliť svoju neprítomnosť. Pri porušení liečebného režimu môže prísť o nemocenské dávky, a to až na 30 dní, prípadne mu môže byť uložená pokuta. Poistenec sa počas PN nemusí zdržiavať len na trvalej adrese, ale musí mať miesto pobytu nahlásené Sociálnej poisťovni a schválené lekárom. Zmenu adresy je možné nahlásiť aj počas PN, napríklad cez elektronický účet poistenca. Výnimky platia len v odôvodnených prípadoch, napríklad ak si osamelý pacient potrebuje zabezpečiť základné potreby, ako nákup potravín či liekov.

Sezóna kliešťov na Slovensku vrcholí a po dažďoch ich môže byť ešte viac než počas posledných suchých mesiacov. Upozorňuje na to Slovenská akadémia vied. Podľa vedeckej pracovníčky Márie Kazimírovej z Ústavu zoológie SAV je najvyšší výskyt kliešťa obyčajného tradične od apríla do júna. Ak by však prišli extrémne horúčavy a sucho, sezóna aktivity kliešťov sa môže skrátiť. Odborníci preto odporúčajú základnú ochranu pri pobyte v prírode. Pomôcť môže svetlé oblečenie, dlhé nohavice zasunuté do ponožiek, repelenty aj dôkladná kontrola tela po návrate domov. Proti kliešťovej encefalitíde podľa SAV existuje účinné očkovanie. Pri lymskej borelióze, ktorá je rozšírenejšia, zatiaľ vakcína dostupná nie je. Ak si človek nájde prisatého kliešťa, mal by ho odstrániť jemnou pinzetou čo najbližšie ku koži, opatrne vykývať a vytiahnuť. Miesto potom treba vydezinfikovať. Ak v koži zostanú ústne ústroje kliešťa, podľa odborníčky netreba hneď vyhľadať lekára. Miesto prisatia je však dôležité sledovať. Ak sa objaví zväčšujúci sa červený fľak, horúčka alebo príznaky podobné chrípke, odborníci odporúčajú návštevu lekára. Slovenská akadémia vied zároveň ponúka aj vyšetrenie kliešťov na vybrané patogény.

Obsah dnešného súhrnu správ zo zdravotníckeho sektora sme týmto vyčerpali. Teším sa na vás opäť nabudúce pri ďalšom vydaní MEDI Novín na TV Doktor.

Z nemocnice rovno medzi bezdomovcov. Mladá lekárka zachraňuje životy a odkazuje, že tituly ju nelákajú

📅 23. 5. 2026, 11:00, Zdroj: forbes.sk , Vydavateľ: Barez & Conrad Media s.r.o., Autor: Martina Jurinová, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika
Dosah: 14 775 GRP: 0,33 OTS: 0,00 AVE: 517 EUR

Z nemocnice rovno medzi bezdomovcov. Mladá lekárka zachraňuje životy a odkazuje, že tituly ju nelákajú

Lekárov väčšinou v rámci Forbes 30 pod 30 oceňujeme v kategórii veda a vzdelávanie. Lekárka Ester Tomajková so špecializáciou na anesteziológiu a intenzívnu medicínu bola ocenená v kategórii sociálni inovátori a verejná správa. Dôvod? Okrem nemocnice môžete ju a jej kolegov nájsť aj medzi bezdomovcami.

S Ester Tomajkovou sa spájame online, je ráno a dnes nemá službu v nemocnici. Nachádza sa v laboratóriu na Lekárskej fakulte **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, kde dokončuje svoju doktorandskú prácu na tému súvisiacu s komplikáciami pri

krvácaniach do mozgu. Kulisu nášmu rozhovoru dotvárajú v pozadí hučiace prístroje.

Ako čoskoro zisťujeme, Ester je príjemná a zhovorčivá mladá žena, zároveň je staršia sestra svojho o tri minúty mladšieho brata – dvojčky. Rozpráva nám, že väčšinu svojho detstva strávila so starými rodičmi. Babka bola hutníčka a dedko profesor v oblasti baníctva. Dodnes spomína na to, že sa ako deti chodili hrať s rôznymi prístrojmi do jeho laboratória.

Partnerom výberu je VÚB banka.

Partnerom výberu 30 pod 30 je VÚB banka.

„Ja vlastne ani neviem, ako som sa dostala k medicíne, ale výber vysokej školy bol čisto na mne. Nikto ma do ničoho netlačil. Dnes si ani neviem predstaviť, že by som urobila niečo iné,“ hovorí mladá lekárka, ktorá pracuje na I. klinike anestéziológie a intenzívnej medicíny Univerzitnej nemocnice Louisa Pasteura v Košiciach.

Chcela by som byť obyčajná dobrá doktorka, chcem pomáhať pacientom a stále sa zlepšovať v rámci svojej profesie.

Hoci zdravotníci na dennej báze zažívajú mnohé náročné situácie a kritické stavy, za najťažšie na svojom povolání nepovažuje medicínsky, ale skôr sociálny rozmer svojej práce.

Ako budúca anestéziologička si veľmi dobre uvedomuje, že vždy, keď pacientovi pred operáciou podáva anestéziu, to posledné, čo človek vidí, je jej tvár. „Nie vždy sa pacient v kritickom stave po ťažkom zákroku musí z anestézie prebrať. Je to veľká zodpovednosť,“ hovorí.

Archív ET

Práca anestéziologičky na operačnej sále.

Napriek tomu by svoju prácu nevymenila za nič iné. „Anestéziológia a intenzívna medicína je veľmi dynamická, počas dňa zabezpečujeme anestéziu na dvadsiatich rôznych sálach a k tomu máme na starosti aj „naše“ oddelenie kriticky chorých pacientov. V žiadnom prípade to nie je stereotypný typ práce, a práve to sa mi veľmi páči,“ dodáva Ester.

Pri výbere špecializácie bola anestéziológia a intenzívna medicína jej prvá a vlastne aj jediná voľba. Ester zaujala aj preto, že téma intenzívnej akútnej starostlivosti sa objavuje v podstate vo všetkých predmetoch, ktoré sa budúci lekári učia na vysokej škole.

„Jedna vec je, že na túto prácu musíte mať potrebné vedomosti a zručnosti, ale musíte na to mať aj povahu. Našou úlohou je zabezpečiť, že pacient prežije operáciu. Ak nastane nejaká komplikácia, musíme vedieť správne zareagovať, aby sme pre operátorov získali toľko času, koľko potrebujú, aby pacient prežil a aby napravili to, čo treba napraviť.“

Homeless not hopeless

Akoby nestačilo, že už samotné povolanie lekára je náročné, veľkú časť svojho voľného času už niekoľko rokov Ester Tomajková trávi v útulkoch pre ľudí bez domova v Košiciach a okolí v rámci projektu, ktorý sama pred šiestimi rokmi založila.

Už na strednej aj na vysokej škole bola veľmi aktívna. Počas štúdia na vysokej škole dokonca získala aj prestížne ocenenie Študentská osobnosť Slovenska za lekárske vedy. A práve počas tohto obdobia založila aj projekt zdravotnej starostlivosti pre ľudí bez domova, ktorý funguje dodnes.

Archív ET

Časť tímu Homeless not Hopeless počas nedávneho výjazdu. Ester je prvá zľava.

Homeless not hopeless je iniciatíva, ktorá vznikla v rámci Spolku medikov mesta Košice, ktorého bola Ester členkou. Je súčasťou globálnej siete medikov po celom svete International Federation of Medical Students' Associations (IFMSA). Ester pôsobila ako národná koordinátorka pre ľudské práva a premýšľala, čo by sa dalo urobiť pre ľudí bez domova v Košiciach a okolí.

„Aj ľudia bez domova riešia veľa zdravotných problémov. Častokrát majú vysoký krvný tlak a poškodené cievy. Sú medzi nimi diabetici, majú rôzne typy infekcií, ktoré vedú k mnohým zdravotným komplikáciám. Preto som hľadala spôsob, ako by sme týmto ľuďom mohli pomôcť,“ vysvetľuje Ester.

Keď má človek dlh na zdravotnom poistení – čo platí pre drvivú väčšinu bezdomovcov –, má nárok iba na akútnu zdravotnú starostlivosť. Z toho prirodzene plynú veľa problémov.

Prvý výjazd medikov v rámci projektu Homeless not Hopeless absolvovali v júni 2020. „Pamätám si, že vtedy nás prišiel z Bratislavy na prvé dva takéto výjazdy podporiť aj pán profesor Vladimír Krčméry (lekár, odborník na tropickú medicínu a infektológ, zomrel v roku 2022,

pozn. red.).“

Postupne nadviazali spoluprácu s rôznymi miestnymi útlkami a organizáciami pre ľudí bez domova, a to nielen v Košiciach. Chodia napríklad aj do neďalekej Rožňavy, poskytujú zdravotnícku pomoc, realizujú rôzne testovania a medzi ľuďmi bez domova zároveň robia zdravotnícku osvetu.

30 pod 30 Martina Jurinová 8 min

Najťažšie bolo pochopiť, že im nemôžem úplne pomôcť. Slovenka z Červeného kríža o realite v Gaze

30 pod 30 Martina Jurinová 15 min

Slovensku priniesla kauzu „slyáda“. Urážky od politkov sú ich vizitka, tvrdí Barbora Šišoláková

30 pod 30 Simona Gulisová 3 min

Výber Forbes 30 pod 30 pre rok 2026: štrnásty ročník prináša tridsiatku, ktorá mení pravidlá hry

Vysvetľujú im, ako si ošetrovať rany, merať tlak, hovoria o potrebe dodržiavať hygienické návyky. Potrebné financie na lieky či zdravotné pomôcky si organizácia zabezpečuje prostredníctvom grantu z Európskeho fondu solidarity alebo cez firemných sponzorov.

Koncom roka už niekoľko rokov organizujú aj Vianoce pre ľudí bez domova. „Každému pripravíme malý balíček, v ktorom sú nejaké drobnosti. Teplé ponožky, hygienické potreby, zubné kefy, pasty a podobne. Vždy im upečieme aj domáce koláče,“ vymenúva Ester.

Všetky tieto aktivity robia lekári na dobrovoľnej báze, ale okrem ľudského rozmeru im to prináša aj možnosť nabráť praktické skúsenosti s prácou s pacientmi pod dohľadom lekára. „Dlhodobu sa u nás hovorí o tom, že v rámci štúdia medicíny máme stále nedostatok praktickej výučby. Toto je možnosť, ako ju získať,“ vysvetľuje.

Keď sa jej na záver rozhovoru pýtame, aký má profesionálny alebo osobný životný cieľ, bez váhania odpovie: „Chcela by som byť obyčajná dobrá doktorka, chcem pomáhať pacientom a stále sa zlepšovať v rámci svojej profesie. Nepotrebujem tituly ani vedúce pozície, to ma neláka.“

Forbes Premium

Autor: Martina Jurinová

Správy [✉](#)

☐ 23. 5. 2026, 11:00, Relácia: **Správy**, Stanica: **Rádio Slovensko**, Vydavateľ: **Slovenská televízia a rozhlas**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika**

Dosah: 33 387 GRP: 0,74 OTS: 0,01 AVE: 2150 EUR

[strojový prepis] ...Na pôde **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** vzniklo prvé slovenské výskumné pracovisko zamerané na paleobiológiu, ktoré bude súčasťou Technologického a inovačného parku. Pokračuje Michael Benton z Univerzity Bristol, jeden z najuznávanejších paleobiológov, ktorého práca ovplyvnila výskum vývoja života na Zemi....

Portréty [✉](#)

☐ 24. 5. 2026, 15:05, Relácia: **Portréty**, Stanica: **Rádio Regina (východ)**, Vydavateľ: **Slovenská televízia a rozhlas**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ, Lekárska fakulta UPJŠ**

Dosah: 11 836 GRP: 0,26 OTS: 0,00 AVE: 2826 EUR

[strojový prepis] ...*Roky pôsobil ako prednosta Kliniky neonatológie Lekárskej fakulty **UPJŠ** a Detskej fakultnej nemocnice v Košiciach. Od roku dvetisícdvadsať je primárom Neonatologického oddelenia s jednotkou intenzívnej starostlivosti Perinatologického centra Univerzitnej nemocnice Louisa Pasteura v Košiciach....*

Aktuálne :24 [✉](#)

☐ 24. 5. 2026, 18:00, Relácia: **AKTUÁLNE :24**, Stanica: **STVR 24**, Vydavateľ: **Slovenská televízia a rozhlas**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika**

AVE: 83317 EUR

[strojový prepis] ...Na **Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** vzniklo prvé slovenské výskumné pracovisko zamerané na paleobiológiu. *Nové centrum je súčasťou Technologického a inovačného parku. Pri tejto príležitosti univerzitu navštívil profesor Michael Benton. Jeho odborná práca výrazne ovplyvnila výskum vývoja života na Zemi....*

TETANUS NIE JE CHOROBA MINULOSTI, UPOZORŇUJÚ ODBORNÍCI [✉](#)

25. 5. 2026, Zdroj: **Trnavské noviny**, Strana: 24, Vydavateľ: **Petit Press, a.s.**, Autor: **Monika Moravčíková**, Sentiment: **Positívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ, Lekárska fakulta UPJŠ**, Ďalšie zdroje: **Nitrianske noviny**
Dosah: 406 232 GRP: 9,03 OTS: 0,09 AVE: 672 EUR

TETANUS NIE JE CHOROBA MINULOSTI, UPOZORŇUJÚ ODBORNÍCI

Rubrika: ZDRAVIE

Nachádza sa všade, je takmer nemožné sa jej vyhnúť. Možno si ju donesiete aj domov. Či už na podrážke topánok, alebo na pneumatikách bicykla, na pracovnom náradí zo záhrady, či na srsti domácich zvierat.

Baktéria *Clostridium tetani* roky prežíva v pôde v neaktívnom štádiu. Stačí jedna malá rana na koži a zhoda správnych okolností, aby sa dostala do tela a naštartovala svoju aktivitu. „Cesta prenosu baktérie je veľmi jednoduchá. Ak si myslíme, že nakaziť sa nemôžeme, nie je to pravda,“ upozorňuje infektologička a epidemiologička Ingrid Urbančíková z Ústavu epidemiológie na **Lekárskej fakulte UPJŠ** v Košiciach.

Môže byť tetanus smrteľný

Hoci sa tetanus vďaka očkovaní vyskytuje už len zriedkavo, mnohí ho nepovažujú za hrozbu a zabúdajú na pravidelné preočkovanie.

„Ak si myslíme, že sa to netýka Európskej únie ani našej krajiny, nie je to tak,“ vysvetľuje Urbančíková.

Aj čísla z posledných rokov ukazujú, že tetanus stále úplne nezmizol.

V roku 2022 sa v krajinách EÚ a EHP objavilo 53 prípadov a sedem úmrtí, pričom väčšina z nich sa týkala starších ľudí nad 79 rokov.

Podľa odborníkov to môže súvisieť s postupným poklesom imunity od posledného očkovania alebo nedostatočným preočkovaním v dospelosti.

Urbančíková hovorí, že na Slovensku bolo od roku 2000 hlásených deväť prípadov tetanu. Zachrániť sa nepodarilo štyroch ľudí, medzi nimi boli aj dve deti.

„Tetanus nie je choroba minulosti,“ upozorňuje a zároveň priznáva, že aj ona sama dlhé roky predpokladala, že sa s týmto ochorením v praxi nikdy nestretne.

Na preočkovanie treba aktívne myslieť

V súčasnosti sa pritom ochrana pred ochorením opiera najmä o prevenciu – očkovanie, ktoré je účinné a bezpečné. Či už ide o očkovanie tehotných žien, ktoré dokáže vytvoriť protilátky aj nenarodenému dieťaťu, ale rovnako dôležité je aj pravidelné preočkovanie v detstve a v dospelosti, ktoré udržiava dlhodobú ochranu.

Očkovanie je podľa Urbančíkovej kľúčové aj preto, že dnes nemáme špecifickú liečbu, ktorá by vedela ochorenie zastaviť.

„Pacienti sú hospitalizovaní na jednotkách intenzívnej starostlivosti, potrebujú umelú pľúcnu ventiláciu, špecifické imunoglobulíny, antibiotiká aj lieky proti kŕčom. Liečba je dlhotrvajúca a rekonvalescencia môže trvať mesiace,“ dodáva.

Autor: Monika Moravčíková

Ovocinári z Dubovice pri Sabinove sú presvedčení, že jelenej zveri je v ich lokalite priveľa: Poľovníci tvrdia, že robia, čo môžu

25. 5. 2026, 5:19, Zdroj: **lesmedium.sk**, Sentiment: **Ambivalentný**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Robert Gregorek**
Dosah: 1 113 GRP: 0,02 OTS: 0,00 AVE: 168 EUR

Ovocinári z Dubovice pri Sabinove sú presvedčení, že jelenej zveri je v ich lokalite priveľa: Poľovníci tvrdia, že robia, čo môžu

25. máj 2026

Stretnúť srnku, jeleňa či daniela zblízka je určite zážitok. No veľmi záleží na tom, kde ich stretnete. Ak vám totiž pobehujú po záhrade či sade a ničia úrodu, radosť zo stretnutí sa rýchlo mení na zúfalstvo. Ovocinári z Dubovice pri Sabinove sú presvedčení, že jelenej zveri v ich lokalite je už priveľa. Poľovníci zasa tvrdia, že robia, čo môžu. Téma sa venuje v reportáži STVR.

Chlapi z Dubovice pri Sabinove pestujú ovocie celé desaťročia, najviac jablone a hrušky. Ostatné roky však majú každú zimu a jar v záhrade nevítaných hostí. Prežúvavce z lesa si pravidelne pochutnávajú na ich ovocných stromoch.

„Zo začiatku ich nebolo ani vidieť. Sem-tam sme ich videli vzadu na horizonte, ale teraz sa dostanú až priamo k domu,“ priblížil pestovateľ Peter Molčan. „Nemajú žiadnu plachosť ani zábranu. Jeden a ten istý jeleň s piatimi srnami pravidelne chodí,“ doplnil Marián Tomáš.

V každej záhrade tak vznikajú škody, ktoré často spôsobia, že odumrie celý strom. „Jeden rok by som to oželel, ale keď vám to robia každý rok, prichádzate o polovicu úrody. Boli roky, čo bolo aj cez pol tony jablák. Po tých nájazdoch, keď máme 150 až 200 kilogramov, tak je veľa,“ povedal Marián Tomáš.

„Obžierajú kôru až po lyko a najtragickejšie je to potom na kmeni, na strategických konároch, pokiaľ sa tam naruší cirkulácia tekutín. Rastlina na to môže doplatiť ako celok,“ vysvetlil **Róbert Gregorek** z Botanickej záhrady **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (UPJŠ)** v Košiciach.

Podľa chlapov sa situácia posledné roky zhoršuje. O škodách, ktoré im zver v záhradách robí, preto pán Tomáš informoval aj poľovné združenie. „Boli tu dvakrát. Skonštatovali, že s tým nič viac nemôžu robiť. V decembri urobili odstrel, v januári už nemohli strieľať, lebo ešte nemali povolené kvóty,“ uviedol Marián Tomáš.

O vyjadrenie sme požiadali aj predsedu poľovníckeho spolku. Pred kameru ísť odmietol a poslal písomné stanovisko. V ňom okrem iného uvádza, že poľovný revír, ktorý užívajú, je len jedným zo štyroch, ktoré s obcou Dubovica susedia, a teda zver, ktorá spôsobuje škody, môže pochádzať aj z iných revírov. Napriek tomu prípad pána Tomáša riešili.

„Samozrejme, že náš spolok sa po oboznámení o vzniku škôd snažil vzniknutú situáciu riešiť. Navštívili sme daného vlastníka a aj keď nám to zákon neustanovuje, z vlastnej iniciatívy, bezodplatne sme mu darovali v rámci kompenzácie jeden kus spracovanej jelenej zveri,“ uviedol predseda Poľovníckeho spolku Kamenná Miroslava Randra.

Ako teda postupovať, ak vám lesná zver spôsobila škody? A kto kontroluje, či si dané poľovné združenie plní povinnosti? „Vlastník sa musí v prvom rade obrátiť s náhradou škody na samotného užívateľa poľovného revíru. Písomne vyzvať, uviesť výšku škody, uviesť, aké opatrenia urobil, uviesť, kedy sa o škode dozvedel, aby bolo zrejmé, že dodržal lehotu. Sú to veľmi krátke lehoty. Subjektívna 15 dní, objektívna dva mesiace,“ vysvetlil nezávislý advokát Tomáš Majerčák.

„Treba sa obrátiť na štátnu správu na úseku poľovníctva, na okresné úrady, odbory pozemkové a tam nahlásiť, že mi vznikajú škody a tento úrad by to mal riešiť s užívateľom poľovníckeho revíru,“ povedal Alojz Kaššák.